

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **M. K.**, bytom v K., proti odporcovi **I. K.**, bytom v K., **o rozvod manželstva**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11C 134/2010 a na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 3 Nc 42/2010, o návrhu odporcu na vylúčenie sudcov Krajského súdu Košice z prejednávania a rozhodovania veci, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Košiciach JUDr. A. H., JUDr. L. B., JUDr. D. S., JUDr. M. H., JUDr. F. Z., JUDr. Ľ. B., JUDr. V. B., JUDr. L. C., JUDr. J. Č., JUDr. A. Č., JUDr. L. D., Mgr. D. F., JUDr. E. F., JUDr. A. H., JUDr. O. J., JUDr. Ľ. K., JUDr. A. M., JUDr. V. M., JUDr. S. M., JUDr. J. S., JUDr. M. S., JUDr. J. S., JUDr. A. Š., JUDr. Z. Š., JUDr. P. T. JUDr. P. T., JUDr. J. T., JUDr. T. V. **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp.zn. 3 NcC 42/2010 (vec Okresného súdu Košice I sp. zn.11 C 134/2010).

Sudcovia Krajského súdu v Košiciach JUDr. J. M. a JUDr. I. V. **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp.zn. 3 NcC 42/2010 (vec Okresného súdu Košice I sp. zn.11 C 134/2010).

O d ô v o d n e n i e

Podaním zo dňa 15. júna 2010 a neskôr doplneným dňa 9. júla 2010 a 6. októbra 2010, odporca uplatnil námietku zaujatosti voči sudcom Krajského súdu v Košiciach. Námietku zaujatosti odôvodnil tým, že predseda Krajského súdu v Košiciach JUDr. I. V. je bratrancom navrhovateľky, ako účastník konania nemá dôveru k súdom, ktoré

riadi blízky príbuzný navrhovateľky, ktorá môže byť verdiktom súdu zvýhodnená a on poškodený. Nedôveru vyvodzoval aj z toho, že v inom konaní o zrušenie BSM, kde odporkyňou je jeho manželka, napriek tomu, že požadované údaje doplnil, súd jeho návrh odmietol s odôvodnením, že na výzvu nereagoval. Preto keď sa objavujú spomínané indície dokazovať zaujatosť sudcov pri takomto blízkom príbuzenskom vzťahu nie je potrebné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Košiciach (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť uvedenej námietky z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1, 3 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu vecí, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to : 1/ k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/.

Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu na prejednávanej veci alebo taký osobný vzťah k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý pri všetkej mozgnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyjadrenia sudcov: JUDr. A. H., JUDr. L. B., JUDr. D. S., JUDr. M. H., JUDr. F. Z., JUDr. Ľ. B., JUDr. V. B., JUDr. L. C., JUDr. J. Č., JUDr. A. Č., JUDr. L. D., Mgr. D. F., JUDr. E. F., JUDr. A. H., JUDr. O. J., JUDr. Ľ.K., JUDr. A. M., JUDr. V. M., JUDr. S. M., JUDr. J. S., JUDr. M. S., JUDr. J. S., JUDr. A. Š., JUDr. Z. Š., JUDr. P. T., JUDr. P. T., JUDr. J. T., JUDr. T. V. nezistil žiadne také

skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodit' pochybnosť o ich nezaujatosti v zmysle uvedeného ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. Uvedení sudcovia uviedli, že nemajú k účastníkom konania a veci žiadny vzťah. Vo veci sa necítili byť zaujatí.

Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák.č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prejednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednávanom prípade splnené.

Meradlom pre hodnotenie objektivity sudcu nemôže byť subjektívne hľadisko účastníka konania, ktoré je spravidla motivované tým, že súd nekoná a nerozhoduje podľa jeho predstáv. Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

Súčasťou základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15a O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávanie a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávanie a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednanie a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávanie a rozhodovania pridelenie veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne,

nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať (II ÚS 105/01, Sbírka nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by bola z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. relevantná, a ani z vyjadrení uvedených sudcov, ktorým vec podľa rozvrhu práce pripadla na rozhodnutie, nevyplývajú žiadne zákonné dôvody pre ich vylúčenie, Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhovel vznesenej námietke zaujatosti a rozhodol podľa ustanovenia § 16 ods. 1 druhá veta O.s.p. tak, že označení sudcovia Krajského súdu v Košiciach nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

JUDr. I. V. – bratranec navrhovateľky pre príbuzenský vzťah je vylúčený z prejednávania a rozhodovania danej veci. Z rozhodovania je rovnako vylúčený aj JUDr. J. M., ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že sa cíti byť zaujatý pre svoj priateľský vzťah k odporcovi. Táto existencia blízkeho vzťahu k účastníkovi konania (príbuzenstva a priateľstva), teda vzťahu, ktorý je relevantný z hľadiska ustanovenia § 14 ods.1 O.s.p. totiž zakladá dôvod, pre ktorý možno mať pochybnosti o nezaujatosti týchto sudcov.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. februára 2011

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta